



ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ισοκράτους, Τραπεζιτικός 1-6

Ο τραπεζίτης Πασίωνας κατηγορείται από έναν πελάτη του ότι καταχράστηκε τα χρήματα που κατέθεσε στην τράπεζά του.

Ὅ μὲν ἀγὼν μοι μέγας ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ γὰρ μόνον **περὶ πολλῶν χρημάτων** κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδίκως **τῶν ἀλλοτρίων** ἐπιθυμεῖν· ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι. οὐσία μὲν γὰρ ἱκανή μοι καταλειφθήσεται καὶ τούτων στερηθέντι· εἰ δὲ δόξαιμι μηδὲν προσῆκον τοσαῦτα χρήματ' ἐγκαλέσαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα βίον.
[...]

ἐμοὶ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πατήρ μὲν ἐστὶ Σωπαῖος, ὃν οἱ πλείοντες εἰς τὸν Πόντον **ἅπαντες** ἴσασιν οὕτως οἰκείως πρὸς Σάτυρον **διακείμενον**, ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν, ἀπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου. πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ περὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἐπεθύμησ' **ἀποδημῆσαι**. γεμίσας οὖν ὁ πατήρ μου δύο ναῦς **σίτου** καὶ χρήματα δούς ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν. [...] χρόνῳ

δ' ὕστερον διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης, ὥς καὶ ὁ πατήρ οὐμὸς ἐπιβουλεύοι τῇ ἀρχῇ
κἀγὼ τοῖς φυγάσι συγγιγνοίμην, τὸν μὲν πατέρα μου συλλαμβάνει, ἐπιστέλλει δὲ τοῖς
ἐνθάδ' ἐπιδημοῦσιν ἐκ τοῦ Πόντου τά τε χρήματα παρ' ἐμοῦ παραλαβεῖν καὶ αὐτὸν
εἰσπλεῖν κελεύειν· ἐὰν δὲ τούτων μηδὲν ποιῶ, παρ' ὑμῶν ἐξαιτεῖν.

Λεξιλόγιο

κινδυνεύω = αγωνίζομαι

ἐγκαλῶ τι = απαιτῶ δικαστικά κάτι

ἀποδημῶ = ταξιδεύω

θεωρία = παρατήρηση, θέαση, εξέταση του κόσμου // αναψυχή

ἐπιδημῶ = ζω σε κάποιο μέρος (λέγεται για ξένους)

ἐξαιτῶ = ζητώ, απαιτῶ

Παρατηρήσεις

Γ1. Να μεταφέρετε στα νέα ελληνικά το απόσπασμα: <<ἐμοὶ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ κατὰ
θεωρίαν>>

Μονάδες 20

Γ2. Ο ρήτορας αναφέρει δύο λόγους που καθιστούν τη δίκη σημαντική γι' αυτόν (ἀγὼν μέγας) . Ποιοι
εἶναι αυτοὶ και ποιον θεωρεῖ ο ἴδιος ως σπουδαιότερο;

Μονάδες 10

Γ3α. Να αναγνωρίσετε σε ποιά κλίση ανήκουν τα ουσιαστικά και να τα μεταφέρετε στην ίδια πτώση
του άλλου αριθμού:

ἀγών :

ἄνδρες :

χρημάτων:

τόν βίον:

χώρας :

ναῦς :

(Μονάδες 3)

Γ3β. <<Ὁ μὲν ἀγών μοι **μέγας** ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ μόνον περὶ **πολλῶν** χρημάτων κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν· ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι. οὐσία μὲν γὰρ **ἱκανή** μοι καταλειφθήσεται καὶ τούτων στερηθέντι· εἰ δὲ δόξαιμι μηδὲν προσῆκον τοσαῦτα χρήματ' ἐγκαλέσαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα βίον>>

Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ρήματα στο γ' ενικό προστακτικής Παρακειμένου ενεργητικής φωνής . Επίσης να γράψετε τα παραθετικά των επιθέτων με έντονο χρώμα διατηρώντας γένος, αριθμό και πτώση .

(Μονάδες 7)

(Μονάδες 10)

Γ4α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω τύπους:

περὶ χρημάτων, τῶν ἀλλοτρίων , ἅπαντες , διακείμενον, ἀποδημῆσαι, σίτου

(Μονάδες 6)

Γ4β. << ἐμοὶ γάρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, πατήρ μὲν ἐστὶ Σωπαῖος, ὃν οἱ πλείοντες εἰς τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασι· οὕτως οἰκείως πρὸς Σάτυρον διακείμενον, ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν >>

Να αναγνωρίσετε πλήρως την υπογραμμισμένη δευτερεύουσα της περιόδου.

(Μονάδες 2)

Γ4γ. <<Ὁ μὲν ἀγών μοι μέγας ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί >>

Να μεταφέρετε την παραπάνω πρόταση στον πλάγιο λόγο εξαρτώμενη από τη φράση :

<<Οὗτος ἀπεκρίθη >>

(Μονάδες 2)

(Μονάδες 10)